

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 175/2017-29

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 19. júla 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka a zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť obchodnej spoločnosti FKW TREND, spol. s r. o., Na hriadkach 51, Bratislava, zastúpenej advokátom Mgr. Martinom Paškalom, advokátska kancelária, Záhradnícka 27, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 93/03 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo obchodnej spoločnosti FKW TREND, spol. s r. o., na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie vecí v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 93/03 **p o r u š e n é b o l i .**

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 93/03 **p r i k a z u j e** konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

3. Obchodnej spoločnosti FKW TREND, spol. s r. o. priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je jej Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Obchodnej spoločnosti FKW TREND, spol. s r. o., priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 307,75 € (slovom tristosedem eur a sedemdesiatpäť centov), ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť na účet jej právneho zástupcu Mgr. Martina Paškalu, advokátska kancelária, Záhradnícka 27, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 175/2017-7 z 29. marca 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť obchodnej spoločnosti FKW TREND, spol. s r. o., Na hriadkach 51, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C 93/03.

2. Zo sťažnosti vyplýva, že žalobou podanou okresnému súdu 25. júna 2003 sa sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne domáha od žalovanej zaplatenia jej poistného plnenia v sume 1 687 355 Sk s prísl. z dôvodu poistnej udalosti (povodne), v dôsledku ktorej jej vznikla škoda na hnutel'nom i nehnuteľnom majetku. Podľa sťažovateľky okresný súd v tejto jej veci koná s neodôvodnenými priet'ahmi, čím sa

predlžuje stav jej právnej neistoty a oddaľuje sa právoplatné skončenie sporu. V tejto súvislosti sťažovateľka v sťažnosti okrem iného tiež uviedla:

„- súd spôsobil priedahy hlavne pri znaleckom dokazovaní, keď znalci boli ustanovovaní na rôzne predmety s veľkými odstupmi namiesto toho, aby boli ustanovený naraz

- znalci vykonávajú posudky na ten istý predmet duplicitne - cenové kalkulácie znalca [REDAKOVANÉ] boli viackrát upravované inými znalcami

- znalec [REDAKOVANÉ] bol ustanovený napriek tomu, že bol vyčiarknutý zo zoznamu znalcov

- medzi pojednávaniami sa vyskytli 2-krát trojročné pauzy

- celková dĺžka konania je zjavne neprimeraná, keď od podania žaloby dňa 25. 6. 2003 uplynulo 13 rokov a 7 mesiacov“.

3. Vzhľadom na uvedené sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Okresný súd Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/93/2003 porušil základné právo sťažovateľa, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných priedahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Sťažovateľovi sa priznáva primerané zadosťučinenie v sume 15.000 € (slovom pätnásťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 17 C/93/2003 sa prikazuje konať bez zbytočných priedahov.

4. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov právneho zastúpenia v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov), ktorú je Okresný súd Bratislava II povinný vyplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

4. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci za okresný súd písomne vyjadrila jeho predsedníčka listom sp. zn. Spr. 2071/2017 z 25. mája 2017 a k vhodnosti ústneho prejednanía veci sa právny zástupca sťažovateľky vyjadril listom z 9. mája 2017.

4.1 Predsedníčka okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného tiež uviedla:

„Ku skutočnostiam uvádzaným v sťažnosti uvádzam, že je pravdou, že v konaní boli ustanovení viacerí znalci za účelom podania znaleckého posudku práve z dôvodu, že žalobca si uplatnil plnenie za poškodenie statiky, stavebných súčasti nehnuteľnosti, majetku, zariadenia, mzdových nákladov, elektrospotrebičov a i. Súd neustanovil znalcov naraz, vzhľadom na skutočnosť, že znalcovi sa vždy doručuje spisový materiál, ktorý obsahuje fotodokumentáciu, zmluvy, Všeobecné poisťné podmienky, projekty, nadobúdacie doklady predmetov, ktoré mali byť poisťnou udalosťou poškodené a pod.

Ak sťažovateľ poukazuje na to, že súd ustanovil znalca [REDACTED] v čase, keď tento bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý, súd poukazuje na č. l. 527 spisu a nasledujúce, keď v čase ustanovenia bol [REDACTED] riadne zapísaný do zoznamu znalcov MS SR bez vyznačenia poznámky o jeho vyčiarknutí. [REDACTED] bol ustanovený uznesením súdu zo dňa 14. 01. 2011, keď znalecký posudok doručil súdu až dňa 18. 01. 2012, jeho nečinnosť súd signalizoval MS SR (vid' č. l. 473). Až z obsahu odpovede MS SR zo dňa 10. 02. 2012 sa súd dozvedel, že došlo k jeho vyčiarknutiu zo zoznamu znalcov ku dňu 09. 10. 2009. Vyčiarknutie so zoznamu súdu neoznámil ani samotný znalec a znalecký posudok napriek tomu vypracoval. V tomto smere pochybilo MS SR, keď napriek tomu, že znalec bol vyčiarknutý už dňa 09. 10. 2009, znalca de facto zo zoznamu nevyrazil a znalec naďalej figuroval na intranetovej stránke MS SR ako znalec činný.

Žalovaný namietal znalecké posudky vypracované [REDACTED] (ktoré si dal vypracovať žalobca) [REDACTED] z dôvodu, že z ich obsahu nie je zrejmé, akú metodiku pri vypracovaní posudku použili ([REDACTED] nesprávne určil dlažbu ako mramorovú, keď išlo o dlažbu keramickú a tým stanovil aj podstatne vyššiu hodnotu za poškodenie tejto dlažby).

Z uvedeného dôvodu súd ustanovil znalca [REDACTED] na určenie časovej ceny hnutel'nych vecí poškodených poisťnou udalosťou - elektrospotrebičov a [REDACTED] na určenie časovej ceny nábytku, premysleného tovaru, úžitkových predmetov, s tým aby

znalci pri stanovení hodnoty poškodených vecí vychádzal so Všeobecných poisťných podmienok a zmluvnými dojednaniami...

Vzhľadom na komplikovanosť prejednávanej veci, nezodpovedný a neodborný prístup znalcov ako aj pochybenie zo strany MS SR došlo napokon k tomu, že predmetná právna vec sa prejednáva od roku 2003.

Oznamujem Vám, že netrvám na ústnom pojednávaní ústavného súdu a súhlasím s jeho upustením.“

4.2 Právny zástupca sťažovateľky vo svojom vyjadrení k vhodnosti ústneho pojednávania uviedol:

„... oznamujem, že súhlasím s upustením od ústneho pojednávania.“

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

6. Z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 C 93/03:

- 25. jún 2003 – žalobou podanou okresnému súdu sa sťažovateľka domáhala od žalovanej poisťovne zaplataenia poisťného plnenia v dôsledku poisťnej udalosti (potopa), ktorou došlo k poškodeniu majetku sťažovateľky;

- 3. október 2003 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby zaplatila súdny poplatok za žalobu;

- 17. október 2003 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok;

- 16. apríl 2004 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania;

- 9. september 2004 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania;

- 28. september 2004 – okresný súd vyzval žalovanú, aby sa v lehote 30 dní vyjadrila k žalobe a aby oznámila, či súhlasí s tým, aby vo veci bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania;

- 11. november 2004 – žalovaná oznámila, že nesúhlasí, aby bolo rozhodnuté bez nariadenia pojednávania, s tým, že sa zúčastní pojednávania „... nariadeného na deň 16. 11. 2004“;

- 16. november 2004 – konalo sa pojednávanie, na ktorom sa nezúčastnili účastníci konania s tým, že právny zástupca sťažovateľky požiadal o jeho odročenie, pretože žalovaná mala sťažovateľku osloviť s cieľom uzavretia mimosúdnej dohody, preto okresný súd pojednávanie odročil na neurčito;

- 22. november 2004 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby oznámila, či nedošlo k uzavretiu mimosúdnej dohody;

- 30. november 2004 – sťažovateľka oznámila, že ohľadom mimosúdnej dohody prebiehajú rokovania, pričom žalovaná sa zatiaľ nevyjadrila;

- 13. január 2005 – právny zástupca sťažovateľky oznámil, že nedošlo k uzavretiu mimosúdnej dohody, pretože žalovaná stále žiada ďalšie a ďalšie podklady, ktoré sú jej predkladané, avšak ona sa nevyjadruje;

- 14. február 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 21. apríl 2005;

- 21. apríl 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov odročené na 16. jún 2005 s tým, že žalovaná sa vyjadrí k sporu a predloží fotodokumentáciu poistnej udalosti;

- 3. máj 2005 – žalovaná predložila vyjadrenie k dôvodom, kvôli ktorým čiastočne odmietla sťažovateľke poskytnúť poistné plnenie;

- 16. jún 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré však bolo pre práceneschopnosť zákonnej sudkyne odročené na neurčito;

- 17. jún 2005 – žalovaná predložila fotodokumentáciu;

- 20. júl 2005 – okresný súd nariadil pojednávanie na 20. október 2005;
- 20. október 2005 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov odročené na 2. február 2006 s tým, že žalovaná oznámi adresy svedkov, ktorých žiada vypočuť;
- 5. december 2005 – sťažovateľka predložila listinné dôkazy;
- 24. január 2006 – žalovaná oznámila adresy svedkov;
- 30. január 2006 – okresný súd bez uvedenia dôvodu zrušil termín pojednávania nariadeného na 2. február 2006 s tým, že nový termín bude dodatočne oznámený (č. l. 137);
- 6. február 2006 – sťažovateľka predložila ako dôkazový materiál znalecký posudok v zmysle záverov ktorého upravila žalobný petit, a to tak, že žiadala zaplatiť poistné plnenie v sume 3 437 889 Sk s prísl.;
- 21. marec 2006 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania;
- 24. apríl 2006 – okresný súd nariadil pojednávanie na 22. jún 2006;
- 22. jún 2006 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania a dvoch svedkýň odročené na 17. október 2006 s cieľom vypočutia ďalších svedkov;
- 17. október 2006 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania a dvoch svedkov odročené na 30. november 2006 pre účely predvolania ďalšej svedkyne a vyjadrenia žalovanej k znaleckému posudku predloženému sťažovateľkou;
- 31. október 2006 – žalovaná predložila listinné dôkazy a vyjadrenie k znaleckému posudku;
- 30. november 2006 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania a svedkyne (likvidátorky poistnej udalosti) odročené na neurčito s tým, že bude nariadené znalecké dokazovanie týkajúce sa statiky poškodenej stavby, pričom právni zástupcovia mali predložiť otázky pre znalca;
- 14. december 2006 – právny zástupca žalovanej predložil otázky pre znalca;
- 20. december 2006 – právny zástupca sťažovateľky predložil otázky pre znalca;
- 19. február 2007 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie v odbore stavebníctva, pričom znalcovi uložil predložiť znalecký posudok do 80 dní;

- 8. marec 2007 – okresný súd vyzval sťažovateľku, aby špecifikovala úroky z omeškania;
- 20. marec 2007 – okresným súdom ustanovený znalec oznámil, že nie je odborníkom v oblasti statiky stavieb;
- 13. apríl 2007 – okresný súd uznesením rozhodol o zmene ustanoveného znalca (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2007);
- 25. jún 2007 – okresný súd vyzval znalca (avšak vyzval odvolaného znalca, pozn.), aby si prevzal súdny spis;
- 29. jún 2007 – odvolaný znalec oznámil, že spis si neprevezme, pretože nie je odborníkom v danom odbore;
- 2. júl 2007 – okresný súd vyzval znalca, aby si prevzal súdny spis;
- 18. júl 2007 – znalec prevzal súdny spis;
- 19. november 2007 – okresný súd vyzval už odvolaného znalca (██████████), aby oznámil dôvody, kvôli ktorým nemôže vypracovať znalecký posudok;
- 26. november 2007 – odvolaný znalec zhrnul na svoje predchádzajúce vyjadrenia;
- 29. november 2007 – okresný súd vyzval ustanoveného znalca, aby oznámil dôvody, kvôli ktorým ešte nebol predložený znalecký posudok;
- 4. december 2007 – ustanovený znalec oznámil, že nemôže vypracovať znalecký posudok, pretože dotknutá stavba už nie je od 1. apríla 2007 vo vlastníctve sťažovateľky a nová majiteľka nechce povoliť jej obhliadku, a súčasne znalec vrátil súdny spis;
- 3. apríl 2008 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aký procesný postup navrhuje vzhľadom na zmenu vlastníka k poisťnou udalosťou dotknutej stavbe;
- 14. apríl 2008 – sťažovateľka žiadala informáciu o stave znaleckého dokazovania;
- 2. máj 2008 – právny zástupca sťažovateľky oznámil, že konateľ sťažovateľky zabezpečí prístup znalca k stavbe pre účely jej ohliadky;
- 13. august 2008 – okresný súd ustanovenému znalcovi oznámil, že prístup k nehnuteľnosti mu bude zabezpečený, a súčasne ho vyzval na prevzatie spisu;
- 24. september 2008 – znalec si prevzal súdny spis;
- 28. január 2009 – okresný súd dopytoval predloženie znaleckého posudku;
- 18. február 2009 – znalec oznámil, že vypracovaniu znaleckého posudku bráni neposkytnutie súčinnosti zo strany žalovanej;

- 2. apríl 2009 – okresný súd dopytoval predloženie znaleckého posudku;
- 16. apríl 2009 – znalec predložil znalecký posudok;
- 28. máj 2009 – okresný súd uznesením rozhodol o znalečnom;
- 5. jún 2009 – okresný súd vyzval účastníkov, aby sa vyjadrili k znaleckému posudku;
- 22. jún 2009 – sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku;
- 29. jún 2009 – žalovaná sa vyjadrila k znaleckému posudku;
- 5. august 2009 – okresný súd nariadil pojednávanie na 27. október 2009;
- 27. október 2009 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov a znalca odročené na neurčito s tým, že bude urobený dopyt na príslušný stavebný úrad;
- 2. december 2009 – okresný súd dopytoval príslušný stavebný úrad v zmysle záverov z pojednávania;
- 19. apríl 2010 – okresný súd urgoval odpoveď stavebného úradu;
- 19. máj 2010 – stavebný úrad sa vyjadril k výzve;
- 12. júl 2010 – okresný súd dopytoval príslušný obvodný úrad životného prostredia;
- 30. júl 2010 – obvodný úrad životného prostredia odpovedal na výzvu;
- 13. august 2010 – okresný súd dopytoval príslušného správcu toku, ako aj príslušný miestny úrad;
- 18. august 2010 – príslušný miestny úrad odpovedal na výzvu;
- 19. august 2010 – sťažovateľka urgovala nariadenie pojednávania;
- 26. august 2010 – príslušný miestny úrad odpovedal na výzvu;
- 2. september 2010 – okresný súd nariadil pojednávanie na 28. október 2010;
- 24. september 2010 – príslušný vodohospodársky podnik reagoval na výzvu;
- 28. október 2010 – konalo sa pojednávanie, na ktorom boli vypočutí právni zástupcovia účastníkov a následne okresný súd na 26. november 2010 nariadil miestnu obhliadku budovy sťažovateľky poškodenej povodňou a súčasne pre tento účel uznesením ustanovil znalca;
- 26. november 2010 – uskutočnila sa miestna obhliadka;
- 1. december 2010 – sťažovateľka sa vyjadrila k sporu;

- 14. január 2011 – okresný súd uznesením ustanovil znalca na doplnenie znaleckého dokazovania s tým, že znalec mal predložiť znalecký posudok do 80 dní od právoplatnosti uznesenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. februára 2011;
- 6. apríl 2011 – okresný súd vyzval znalca, aby si prevzal súdny spis;
- 29. apríl 2011 – znalec si prevzal súdny spis;
- 25. august 2011 – okresný súd dopytoval znalca na predpokladaný čas predloženia znaleckého posudku;
- 24. august 2011 – sťažovateľka zisťovala stav vypracovania znaleckého posudku;
- 7. september 2011 – žalovaná urgovala predloženie znaleckého posudku;
- 27. október 2011 – znalec oznámil, kedy predloží znalecký posudok;
- 13. december 2011 – sťažovateľka zisťovala stav vypracovania znaleckého posudku;
- 16. december 2011 – zákonná sudkyňa sa sťažovala Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej aj „ministerstvo“) na prietahy spôsobené znalcom;
- 18. január 2012 – znalec predložil znalecký posudok;
- 13. február 2012 – okresný súd rozhodol o znalečnom;
- 14. február 2012 – okresný súd vyzval účastníkov na vyjadrenie k znaleckému posudku;
- 15. február 2012 – ministerstvo oznámilo, že s právoplatnosťou od 9. októbra 2009 bol znalec vyčiarknutý zo zoznamu znalcov;
- 5. marec 2012 – žalovaná sa vyjadrila k znaleckému posudku;
- 6. marec 2012 – sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku a upravila žalobný petit;
- 23. máj 2012 – zákonná sudkyňa oznámila ministerstvu, že v čase, keď ustanovovala znalca, t. j. 25. októbra 2010 (znalec bol ustanovený uznesením zo 14. januára 2011, pozn.), bol tento ešte vedený v zozname znalcov zverejnenom na stránke ministerstva, preto žiadala o vysvetlenie, ako aj informáciu, ako má postupovať, keďže znalec už predložil znalecký posudok a bola mu vyplatená aj znalecká odmena;
- 13. jún 2012 – ministerstvo oznámilo, že v danom prípade možno dotknutého znalca považovať za „... znalca ad hoc...“;

- 26. jún 2012 – okresný súd uznesením rozhodol o pripustení zmeny žalobného petitu v zmysle návrhu sťažovateľky zo 6. marca 2012;
- 27. jún 2012 – okresný súd nariadil pojednávanie na 16. október 2012;
- 9. júl 2012 – v zmysle upraveného žalobného petitu okresný súd vyzval sťažovateľku na doplatenie súdneho poplatku;
- 7. august 2012 – sťažovateľka zaplatila súdny poplatok;
- 16. október 2012 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov a znalca odročené pre účely vyhlásenia rozsudku na 13. november 2012;
- 13. november 2012 – konalo sa pojednávanie, na ktorom okresný súd zrušil svoje uznesenie zo 16. októbra 2012 o ukončení dokazovania s tým, že pojednávanie odročil na neurčito a účastníkom uložil povinnosť predložiť otázky na doplnenie znaleckého dokazovania;
- 28. november 2012 – žalovaná reagovala na výzvu súdu;
- 30. november 2012 – sťažovateľka reagovala na výzvu súdu;
- 17. január 2013 – okresný súd uznesením nariadil doplnenie znaleckého dokazovania (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. februára 2013);
- 6. marec 2013 – okresný súd zaslal spis znalcom;
- 24. júl 2013 – sťažovateľka urgovala predloženie znaleckého posudku;
- 22. júl 2013 – okresný súd zistil, že znalec predloží znalecký posudok do 7 dní;
- 13. august 2013 – znalec predložil znalecký posudok (ocenenie hnuteľných vecí);
- 21. august 2013 – okresný súd rozhodol o znalečnom;
- 27. august 2013 – okresný súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom konania;
- 3. september 2013 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie v odbore potravinárstvo na ocenenie ceny zásob, pričom znalcom uložil povinnosť predložiť znalecký posudok do 60 dní od právoplatnosti uznesenia, ktoré nadobudlo právoplatnosť 13. septembra 2013;
- 10. september 2013 – znalec žiadal o zaslanie spisu a o určenie dátumu, ku ktorému má určiť cenu zásob;

- 13. september 2013 – právny zástupca sťažovateľky navrhoval, aby okresný súd rozšíril znaleckú úlohu znalca určenú uznesením z 3. septembra 2013 aj na ďalšiu poistnú udalosť, ktorá medzičasom nastala, tak ako to bolo aj v prípade znaleckého posudku na ocenenie hnutelných vecí;

- 3. október 2013 – žalovaná sa vyjadrila k znaleckému posudku o ocenení hnutelných vecí;

- 14. október 2013 – sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku o ocenení hnutelných vecí;

- 15. október 2013 – okresný súd uznesením rozšíril znaleckú úlohu znalca ustanoveného 3. septembra 2013 o ďalšiu poistnú udalosť (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 30. októbra 2013);

- 11. november 2013 – okresný súd zaslal znalcovi spis;

- 9. január 2014 – znalec predložil znalecký posudok;

- 17. január 2014 – okresný súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie účastníkom;

- 3. február 2014 – sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku a k celému dovtedajšiemu dokazovaniu;

- 7. február 2014 – žalovaná sa vyjadrila k znaleckému posudku;

- 14. február 2014 – sťažovateľka postúpila okresnému súdu na vedomie list, ktorý zaslala žalovanej v súvislosti s jej žiadosťou o „stotožnenie osoby konateľa“ sťažovateľky pracovníkmi žalovanej a v ktorom sťažovateľka vyjadrila postoj o šikanóznom postupe žalovanej s tým, ale, že v záujme urýchleného skončenia konania sa tejto požiadavke podriadi (č. l. 771, pozn.);

- 28. apríl 2014 – právny zástupca sťažovateľky oznámil, že došlo k „identifikácii“ jej konateľa zamestnancami žalovanej, ako aj to, že napriek uisteniam žalovanej o poskytnutí časti plnenia k žiadnemu plneniu nedošlo;

- 2. máj 2014 – okresný súd uznesením nariadil znalecké dokazovanie v odbore ocenenie nábytku s tým, že znalec mal predložiť znalecký posudok do 60 dní od právoplatnosti uznesenia, t. j. od 12. júna 2014;

- 15. máj 2014 – sťažovateľka predložila listinné dôkazy o stave potravinových zásob ku dňu povodne;

- 2. júl 2014 – okresný súd vyzval znalca, aby si prevzal spis;

- 9. júl 2014 – znalec si prevzal súdny spis;
- 8. august 2014 – znalec predložil znalecký posudok o ocenení zariadenia a nábytku;
- 19. august 2014 – okresný súd rozhodol o znalečnom;
- 20. august 2014 – okresný súd vyzval účastníkov na vyjadrenie k znaleckému posudku;
- 16. september 2014 – žalovaná sa vyjadrila k znaleckému posudku;
- 17. september 2014 – sťažovateľka sa vyjadrila k znaleckému posudku;
- 26. január 2015 – okresný súd nariadil pojednávanie na 9. apríl 2015;
- 12. marec 2015 – sťažovateľka oznámila, že žalovaná jej poskytla čiastočné plnenie;
- 16. marec 2015 – okresný súd vyzval žalovanú, aby zaslala špecifikáciu sťažovateľke vyplatenej sumy;
- 27. marec 2015 – žalovaná odpovedala na výzvu súdu;
- 8. apríl 2015 – sťažovateľka zaslala vyjadrenie k žalovanou poskytnutému plneniu;
- 9. apríl 2015 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov odročené na 28. máj 2015 pre účely predvolania znalcov;
- 6. máj 2015 – žalovaná sa vyjadrila „... ku kráteniu poistného z dôvodu zanedbania prevenčnej povinnosti...“;
- 19. máj 2015 – predvolaný znalec ospravedlnil svoju neúčasť na pojednávaní zo zdravotných dôvodov;
- 25. máj 2015 – v súvislosti s poskytnutím čiastočného poistného plnenia žalovanou sťažovateľka upravila žalobný petit;
- 28. máj 2015 – konalo sa pojednávanie, ktoré po vypočutí právnych zástupcov účastníkov a jedného zo znalcov bolo odročené na neurčito bez uvedenia dôvodu;
- 25. august 2015 – okresný súd vyzval právneho zástupcu sťažovateľky, aby písomne zdôvodnil tie položky ňou uplatneného nároku, ktoré žalovaná na pojednávaní poprela;
- 13. október 2015 – právny zástupca sťažovateľky reagoval na výzvu súdu;
- 14. október 2015 – okresný súd zaslal vyjadrenie sťažovateľky na zaujatie stanoviska žalovanej;
- 30. október 2015 – žalovaná zaujala stanovisko;

- 24. november 2015 – sťažovateľka predložila listinné dôkazy;
- 7. december 2015 – okresný súd nariadil pojednávanie na 8. marec 2016;
- 3. marec 2016 – žalovaná sa vyjadrila k sporu;
- 8. marec 2016 – konalo sa pojednávanie, ktoré bolo po vypočutí právnych zástupcov účastníkov odročené na neurčito s tým, že okresný súd bude zisťovať, kedy bol znalec [REDACTED] ustanovený na ocenenie stavebných prác po poistnej udalosti vyčiarknutý zo zoznamu znalcov a podľa zistení mal byť ustanovený nový znalec;
- 4. apríl 2016 – sťažovateľka oznámila skutočnosti týkajúce sa vyčiarknutia znalca;
- 18. máj 2016 – okresný súd nariadil znalecké dokazovanie znalcom z odboru oceňovania stavebných prác, ktorý mal predložiť znalecký posudok do 60 dní od právoplatnosti uznesenia, t. j. od 22. augusta 2016;
- 23. august 2016 – žalovaná sa vyjadrila k sporu;
- 24. august 2016 – ustanovený znalec okresnému súdu oznámil, že zo zdravotných dôvodov nevykonáva znaleckú činnosť;
- 14. september 2016 – okresný súd uznesením rozhodol o zmene znalca (nadobudlo právoplatnosť 5. októbra 2016);
- 20. október 2016 – znalec si prevzal spis;
- 12. december 2016 – znalec predložil znalecký posudok;
- 13. december 2016 – okresný súd rozhodol o znalečnom;
- 5. jún 2017 – okresný súd nariadil pojednávanie na 7. november 2017.

III.

7. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

9. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

10. V súvislosti s prvým kritériom „zložitosť veci“ ústavný súd posudzované konanie, ktorého predmetom je zaplatenie konkrétne určenej peňažnej sumy z titulu vyplatenia poistného plnenia z poistnej udalosti, v zásade nepovažuje za právne ani skutkovo zložité, aj keď v danom prípade možno uznať určitý stupeň skutkovej náročnosti konania v dôsledku nutnosti nariadovania znaleckého dokazovania znalcami z viacerých vedných odborov, keďže sťažovateľkou uplatňovaný nárok v sebe kumuluje nároky na poistné plnenie za poškodenie hnutel'ného, ako aj nehnuteľného majetku. Ani táto skutočnosť však v konečnom dôsledku nemôže ospravedlniť viac ako 14 rokov trvajúce konanie bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci.

11. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľky ako účastníčky posudzovaného konania, z prehľadu procesných úkonov ústavný súd zistil, že sťažovateľka iba raz svojím postupom prispela k celkovému predĺženiu konania, a to vtedy keď včas neoznámila, že stavba poškodená poistnou udalosťou už nie je v jej vlastníctve, preto ustanovený znalec 4. decembra 2007 oznámil, že nemôže vypracovať znalecký posudok kvôli zabráneniu mu vstupu do tejto stavby jej novým majiteľom, a súčasne vrátil súdny spis, ktorý si po odstránení týchto nezrovnalostí opätovne prevzal až o takmer 10 mesiacov, a to 24. septembra 2008, o ktorú dobu sa konanie predĺžilo aj vďaka postupu sťažovateľky. Inak podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka sa v zastúpení svojím právnym zástupcom

pravidelne zúčastňovala na nariadených pojednávaniach a v primeraných lehotách reagovala na výzvy okresného súdu.

12. Napokon sa ústavný súd zaoberal aj postupom okresného súdu, pričom v tejto súvislosti sa žiada podotknúť, že v jeho postupe sa síce nevyskytlo veľa období absolútnej procesnej pasivity, resp. stagnácie, ale k celkovému predĺženiu konania prispel aj jeho neefektívny a málo iniciatívny záujem prerokovať a rozhodnúť vec v čo najkratšej dobe, a to aj napriek aktívnej spolupráci účastníkov konania. Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd bol nečinný v trvaní viac ako 11 mesiacov, a to od 17. októbra 2003, keď sťažovateľka zaplatila súdny poplatok za žalobu, do 28. septembra 2004, keď okresný súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe. Obdobne okresný súd vykazoval pasivitu aj v období od 13. decembra 2016, keď okresný súd rozhodol o znalečnom, do 5. júna 2017, keď okresný súd po vyžiadaní si spisu ústavným súdom nariadil vo veci ďalšie pojednávanie, t.j. viac ako 5 mesiacov.

13. Podľa zistenia ústavného súdu sa postup okresného súdu vyznačuje aj neefektívnosťou, keď napríklad okresný súd nemal vždy ujasnený predmet konania, keďže o návrhu sťažovateľky na zmenu žalobného petitu zo 6. februára 2006 vôbec nerozhodol a do dnešnej doby nerozhodol ani o pripustení alebo nepripustení zmeny žalobného petitu navrhovaného sťažovateľkou 25. mája 2015. Okresný súd tiež nesústredene postupoval pri nariadení znaleckého dokazovania uznesením zo 14. januára 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. februára 2011, avšak znalec si prevzal súdny spis až po takmer 3 mesiacoch, a to 29. apríla 2011; obdobne pri znaleckom dokazovaní nariadenom uznesením z 13. apríla 2007, ktoré nadobudlo právoplatnosť 18. mája 2007 si znalec prevzal spis až 18. júla 2007, pričom do tej doby dokonca okresný súd vyzýval na prevzatie spisu znalca, ktorého týmto uznesením odvolal. Bez znalosti o stave spisu okresný súd postupoval aj pri odročení pojednávania konaného 8. marca 2016, ktoré okresný súd odročil z dôvodu, že bude zisťovať, kedy bol zo zoznamu znalcov vyčiarknutý znalec [REDACTED], a z tohto dôvodu mal okresný súd nariadiť nové znalecké dokazovanie, pričom však už v tom čase okresný súd disponoval informáciou o týchto skutočnostiach, ktoré mu boli oznámené listami ministerstva z 15. februára 2012

a 13. júna 2012, v zmysle ktorých znalecký posudok podaný týmto znalcom bolo možné považovať aj napriek jeho vyčiarknutiu zo zoznamu znalcov za relevantný a bolo ho možné považovať „... za znalca *ad hoc*...“. Podľa zistenia ústavného súdu okresný súd znalecký posudok, ktorý mu bol predložený 12. decembra 2016 do doby rozhodnutia ústavného súdu (t. j. vyše pol roka), ešte nezaslal na vyjadrenie účastníkom konania. V súvislosti s obrannou argumentáciou okresného súdu, že k predĺženiu konania prispeli svojou nedisciplinovanosťou a málo súčinným postupom aj ustanovení znalci, sa žiada podotknúť, že v tomto smere okresný súd vôbec nevyužil procesné prostriedky (poriadková pokuta), ktoré mal na ovplyvnenie tohto ich postupu k dispozícii, súčasne v súvislosti s námietkou sťažovateľky, že okresný súd pre účely skrátenia konania mohol nariadiť súčasne viaceré znalecké dokazovania, podľa ústavného súdu neobstojí argumentácia okresného súdu, podľa ktorej tak nemohol urobiť, pretože každému znalcovi bolo nutné zaslať súdny spis, a to z dôvodu, že okresný súd mal možnosť vyhotoviť pre účely toho-ktorého znaleckého dokazovania potrebné fotokópie častí spisu, a to hoci aj na náklady účastníkov konania. Napokon z prehľadu procesných úkonov je tiež zrejmé, že okresný súd niekedy nariadil pojednávania so značným časovým odstupom, keď napríklad po pojednávaní konanom 27. októbra 2009 sa ďalšie pojednávanie konalo až po roku, a to 28. októbra 2010, pričom v tomto medziobdobí okresný súd realizoval postupne, hoci mohol súčasne, iba tri výzvy v zmysle záverov z posledného pojednávania.

14. Uvedené zistenia boli podkladom, na základe ktorých ústavný súd konštatoval namietané porušenie sťažovateľkou označených práv, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

15. V nadväznosti na výrok v bode 1 a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľke ústavný súd vo výroku v bode 2 tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci vedenej pod sp. zn. 17 C 93/03 bez zbytočných prietáhov.

16. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

17. Sťažovateľka sa domáhala priznania jej primeraného finančného zadosťučinenia v sume 15 000 €.

17.1 Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre sťažovateľku dostatočným zadosťučinením, preto uznal za odôvodnené priznať jej aj finančné zadosťučinenie v sume 1 500 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

17.2 Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

18. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jej právneho zastúpenia advokátom, ktorý si uplatnil nárok na ich úhradu v sume 312,34 €. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 3 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 je 143 € a hodnota režijného paušálu je 8,58 €. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 je 147,33 € a hodnota režijného paušálu je 8,84 €.

19. S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľke nárok na úhradu trov za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2016 (prevzatie a príprava zastúpenia) a za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017 (podanie sťažnosti ústavnému

súdu) v celkovej sume 307,75 € vrátane režijného paušálu. Ústavný súd sťažovateľke nepriznal nárok na úhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2017, a to za vyjadrenie k vhodnosti ústneho pojednávania po prijatí sťažnosti, pretože toto vyjadrenie neprinieslo žiadne nové poznatky k meritórnemu prejednaníu veci. Sťažovateľke tak vznikol nárok na úhradu trov v celkovej sume 307,75 €, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. júla 2017